

ВІЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

№

ГАЗЕТА.

47.

KUR YER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ, 19-го Іюня — 1845 — Wilno. WTOREK, 19-go Czerwca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 13 Іюня.

Въ Среду, 6-го Іюня, во второмъ часу по полудни, Ихъ Величества, Государь Императоръ и Государыня Императрица, вмѣстѣ съ Августѣйшими Членами Императорской Фамиліи и Ихъ Королевскими Высочествами Принцемъ Прусскимъ и Принцемъ Фридрихомъ Шлеизенбургскимъ, Его Сувереномъ и дѣйствительнымъ Императорскимъ Великимъ Княземъ и Герцогомъ Восточной Пруссіи, Принцемъ Фридрихомъ и Принцессою Луизою, изволили оставить Елагинскій Островъ, и на пароходѣ Невка отбыть въ Петергофъ.

Высочайшими Грамотами, 14-го Апрѣля, Всемилостивѣйше сопричислены къ ордену Св. Анны 1-й степени: Епископъ Кавказскій и Черноморскій, Преосвященный *Геремія*; Епископъ Тамбовскій и Шацкій Преосвященный *Николай*, Викарій Новгородской Епархіи, Епископъ Старорусскій, Преосвященный *Леонидъ* и Викарій Пермской Епархіи, Епископъ Екатеринбургскій, Преосвященный *Мелхиседекъ*.

— Высочайшею Грамотою, отъ 24 Апрѣля, Президентъ Краковскаго Сената, Прелатъ *Шиндлеръ*, Всемилостивѣйше сопричисленъ къ ордену Св. Станислава первой степени.

— Высочайшими Именными Указами, 15-го Апрѣля, Всемилостивѣйше пожалованы кавалерами Ордена Св. Станислава второй степени: Императорской Санктпетербургской Медико-Хирургической Академіи Ординарные Профессоры, Статскіе Совѣтники: *Пироговъ* и *Мялковскій*.

— Предсѣдателемъ Волынской Палаты Гражданскаго Суда, Всемилостивѣйше повелѣно быть, изъ числа избранныхъ Дворянствомъ Волынской Губерніи кандидатовъ, *Іосифу Малаховскому*.

Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Министра Народнаго Просвѣщенія о поспѣшномъ введеніи ст. 505 Св. Зак. т. III Уст. о пенсіяхъ и единовременныхъ пособіяхъ, и соглашась съ означеннымъ представленіемъ, Мѣстнымъ, Высочайше утвержденнымъ 9-го Апрѣля, положилъ: статью 505 Св. Зак. т. III Уст. о пенсіяхъ и единовременныхъ пособіяхъ изложить слѣдующимъ образомъ: „Чиновникамъ по учебной части Министерства Народнаго Просвѣщенія, кои, по выслугѣ 25-ти лѣтъ, будутъ вновь оставлены начальствомъ на службѣ, производить,

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 13-go Czerwca.

Во Среду, дня 6-го Czerwca, o godzinie drugiej po południu, Najjaśniejsi Państwo, Cesarz Jego Mość i Cesarzowa Jej Mość, wraz z Najjaśniejszymi Członkami Cesarzkiej Familii i Ich Królewskimi Wysokościami Xięciem Karolem Pruskim i Xięciem Fryderykiem Niderlandzką i dziećmi: Xięciem Fryderykiem i na parowym statku *Newka* wyjechać do *Peterhofu* Wyspy.

Przez Najwyższe Dyplomata, 14-go Kwieńnia, Najmilsieściwiżej ozdobieni zostali Orderem Św. Anny 1-jej klasy, Najprzewielebniejsi: Biskup Kaukaski i Czarnomorski, *Jeremiasz*; Biskup Tambowski i Szacki, *Mikołaj*; Wikary Eparchii Nowgorodzkiej, Biskup Starorusski, *Leonid*, i Wikary Eparchii Permskiej, Biskup Jekaterynburgski, *Melchisedech*.

— Przez Najwyższy Reskrypt, 24-go Kwieńnia, Prezes Senatu Krakowskiego, Prałat *Schindler*, Najmilsieściwiżej ozdobiony został Orderem Św. Stanisława 1-jej klasy.

— Przez Najwyższe Imienne Ukazy, 15-go Kwieńnia, Najłaskawiej mianowani Kawalerami Orderu Św. Stanisława 2-jej klasy: Cesarzowski St. Petersburgski Medyko-Chirurgicznj Akademii Professorowie, Radzey Stanu: *Pirogow* i *Mianowski*.

— Prezydentem Wołyńskiej Izby Cywilnego Sądu, Najłaskawiej rozkazano bydź, z liczby wybranych przez Dworzanstwo Gubernii Wołyńskiej Kandydatów, *Józefowi Małachowskiemu*.

Rada Państwa, w Departamencie Praw i w Ogólnem Zebraniu, roztrząsnawszy przedstawienie P. Ministra Narodowego Oświecenia, względem wyjaśnienia art. 505 Zb. Praw, T. III. Ust. o pensjach i jednorazowych zasiłkach, i zgadzając się z pomienionem przedstawieniem, przez opinią, Najwyżej zatwierdzoną w d. 9-m Kwieńnia, uchwaliła: art. 505 Zb. Praw T. III. Ust. o pensjach i jednorazowych zasiłkach, zredagować następnie: „Urzędnikom części naukowej Ministerstwa Narodowego Oświecenia, którzy, po wysłużeniu 25 ciał lat, będą nadal przez Zwierzchność pozostawieni w służbie, wydawać, oprócz płacy, pensye emerytalne, z tém ograniczeniem, iżby cała

сверх жалованья, пенсий, съ такимъ ограниченіемъ, чтобы полныя пенсіи съ прибавками за каждыя пять лѣтъ, свыше 25-ти назначались лишь тѣмъ, кои опредѣленные для того сроки 30-ти, 35-ти лѣтнихъ и т. д. выслужили собственно по учебной части Министрства Народнаго Просвѣщенія или въ Военно-Учебныхъ Заведеніяхъ; прочимъ же, перешедшимъ изъ другихъ вѣдомствъ, опредѣлять въ семь случаевъ, сверхъ жалованья, въ пенсію только полный окладъ ихъ жалованья.

— Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Гражданскихъ и Духовныхъ Дѣлъ, рассмотрѣвъ всеподданнѣйшій докладъ Правительствующаго Сената, и сообразивъ представленныя отъ ищущихъ подтвержденія въ княжескомъ достоинствѣ Радзивилловъ документы на оное, съ силою пріаго на подобныя ходатайства закона (ст. 53 Свода Законовъ о Состояніяхъ том. IX изд. 1842 г.), нашелъ, что одинъ изъ предковъ ихъ, Воевода Княжества Литовскаго, Николай, грамотою Римскаго Императора Максимилиана, 25-го Февраля 1518 года, возведенъ былъ въ княжеское достоинство съ потомствомъ, а грамотою Римскаго Императора Карла V, 10-го Декабря 1547, пожалованъ въ сіе же достоинство и другой ихъ предокъ, племянникъ предъидущаго, Николай же Радзивиллъ, Великій Маршалъ Княжества Литовскаго, также съ потомствомъ, и пожалованіе сіе подтверждено грамотою Польскаго Короля Сигизмунда-Августа, — 24 Января 1549 года.

А какъ изъ всѣхъ прочихъ доказательствъ происхожденія отъ тѣхъ предковъ вѣнскихъ потомковъ ихъ явствуетъ, что родъ сей пользовался издревле и наследственно княжескимъ титуломъ, то Государственный Совѣтъ, руководствуясь примѣчаніемъ къ 34-й статьѣ того же Свода, Мѣняемъ, Высочайше утвержденнымъ 4-го Апрѣля, положилъ: Константина Николая Станислава Юліуша Францишка Матвѣева, Михаила Ивана, Франца Михаила Станислава и Николая Николаевичъ и Александра Николая Альберта Доминикова съ сыномъ Вилгелмъ-Тройданомъ-Александромъ, Радзивилловъ, согласно съ заключеніемъ Правительствующаго Сената, въ Княжескомъ достоинствѣ подтвердить.

— На прибывшемъ нынѣ изъ Травенмюнде отъ Инохольда, называющагося Е. Ф. Канкринъ, съ семействомъ.

Одесса, 29 Мая.

Изъ Николаева получено сегодня извѣстіе, что Его Императорской Высочайше Великій Князь Константинъ Николаевичъ намеренъ прибыть въ сей городъ, изъ С. Петербурга, 28-го Мая, въ девять часовъ вечера.

В а р ш а в а.

Выписка изъ протокола Статисъ Секретаріата Царства Польскаго.

БОЖІЕЮ МИЛОСТІЮ

МЫ НИКОЛАЙ ПЕРВЫЙ,

ИМПЕРАТОРЪ И САМОДЕРЖЕЦЪ ВСЕРОССИЙСКІЙ,

ЦАРЬ ПОЛЬСКІЙ,

и проч., и проч., и проч.

Во вниманіи къ бѣдствіямъ, претерпѣннымъ жителями Нашего Царства Польскаго отъ неурожая и разлитія рѣкъ, и желая вновь оказать имъ облегченіе въ пополненіи числящихся на нихъ казны Царства недоимокъ, и вмѣстѣ съ тѣмъ ускорить уплату признанныхъ претензій къ Правительству бывшаго Герцогства Варшавскаго, въ дополненіе Указа Нашего отъ 8-го (20-го) Марта 1844 года, повелѣли Мы и повелѣваемъ:

Статья 1-я. Дозволенную должникамъ казны Царства уплату числящихся на нихъ по концѣ 1840 года недоимокъ свидѣтельствами Центральной Ликвидационной Коммиссіи и казенными ассекраціями, выданными на претензіи къ Правительству бывшаго Герцогства Варшавскаго, распространяемъ на казенныя недоимки, составляющія годовыя подати или случайные доходы казны, по концѣ 1843 г. Изъчисляются изъ сего: капиталы, ссуды и авансы, казенно выданные.

ковите пенсые emerytalne z dodatkami za każde lat pięć nad 25, udzielane były tylko takim, którzy przepisane na to terminu 30, 35-cio-letni i t. d. wysłużyli właściwie w części naukowej Ministerstwa Narodowego Oświecenia, lub też w zakładach wojskowo-naukowych; innym zaś, którzy przeszli z innych wydziałów, przeznaczać w takim razie, oprócz płacy, same tylko pensye emerytalne bez powyższych dodatków.

— Rada Państwa, w Departamencie Spraw Cywilnych i Duchownych, roztrząsnawszy najpoddanniejsze przełożenie Ogólnego Zebrania trzech pierwszych Departamentów Rządzącego Senatu, i porównawszy przedstawione przez żądających zatwierdzenia w godności Xiążęcej Radziwiłłów dokumenta, z mocą wyraźnego na podobne wstawiania się prawa (art. 53 Zbioru Praw o Stanach Tom IX wyd. 1842 r.) znalazła, że jeden z ich przodków, Wojewoda Xięstwa Litewskiego, Mikołaj, przez dyplomata Cesarza Rzymskiego Maksymiliana, z d. 25 go Lutego 1518 roku, wyniesiony został do godności Xiążęcej, wraz z potomkami; a dyplomatem Cesarza Rzymskiego Karola V-go, z dnia 10-go Grudnia 1547 roku, nadana została też godność i drugiemu ich przodkowi, synowcowi poprzedniego, także Mikołajowi Radziwiłłowi. Wielkiemu Marszałkowi Xięstwa Litewskiego, również z potomstwem, co zatwierdzone zostało dyplomatem Króla Polskiego Zygmunta Augusta, dnia 24-go Stycznia 1549 roku.

Że zaś ze wszystkich innych dowodów pochodzenia od tych przodków teraźniejszych potomków ich okazuje się, iż ród ten używał oddawna i dziedzicznie tytułu Xiążęcego, przeto Rada Państwa, opierając się na uwadze do art. 34 tegoż Zbioru Praw, Opinią, Najwyżej zatwierdzoną w d. 4-m Kwietnia, uchwaliła: Konstantego-Mikołaja-Stanisława Juliusza-Franciszka syna Macieja, Michała-Jana, Franciszka-Michała-Stanisława i Mikołaja synów Mikołaja, z synem ostatniego, Mikołajem Filipem, oraz Alexandra Mikołaja-Alberta syna Dominika, z synem Wilhelmem-Trojdanem-Alexandrem, Radziwiłłów, zgodnie z wnioskiem Rządzącego Senatu, w godności Xiążęcej zatwierdzić.

— Na przybyłym teraz z Travenmünde parostatku, powrócił z zagranicy Jenerał Piechoty, Hrabia Kankrin, z familiją.

Odessa, 29 maja.

Otrzymano dziś wiadomość z Nikolajewa, że Jego Cesarz. Wysokość Wielki Xiążę Konstanty Nikolajewicz przybył do tego Miasta z St. Petersburga dnia 28-go Maja, o godzinie dziesiątej wieczorem.

W a r s z a w a.

Wypis z protokołu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

Z WOJĘJŁASKI

MY NIKOŁAJ PIERWSZY,

CESARZ I SAMOWŁADZCA WSZECH ROSSYI, KRÓL POLSKI,

i t. d. i t. d. i t. d.

Zważając na klęski, jakich doznali mieszkańcy Naszego Królestwa Polskiego, z powodu nieurodzaju i wylewu rzek, i chcąc przynieść im nową ulgę w uiszczeniu się z przypadających od nich dla Skarbu należności, a zarazem przyspieszyć spłacenie uznanych do byłego Xięstwa Warszawskiego pretensyj, w dalszym ciągu Ukazu Naszego z dnia 8 (20) Marca 1844 roku Rozkazaliśmy i Rozkazujemy.

Artykuł 1. Dozwolone dłużnikom Skarbu Królestwa spłacenie zaległości, należących po koniec r. 1840, dowodami Kommissji Centralnej Likwidacyjnej i assekuracyami Skarbowemi, wystawionemi na pretensye do Rządu byłego Xięstwa Warszawskiego, rozciągamy do zaległości Skarbowych, stanowiących roczną należność lub dochód przypadkowy, aż do końca roku 1843. Wyłączone są od tego dozwolenia kapitały, pożyczki i zaliczenia, że Skarbu udzielone.

Статья 2-я. Не подлежат возврату плательщикам, в замять за вышеозначенныя бумаги, тѣ суммы, которыя въ какое бы то ни было казенное или состоящее подъ опекою Правительства Казначейство уже поступили, на счетъ поминутыхъ недоумокъ, по день объявленія сего Указа, наличными деньгами, закладными листами или иными бумагами Правительства.

Статья 3-я. Неполненіе настоящаго Указа на Намѣстника Нашею Царства Польскаго возлагаемъ. Данъ въ Варшавѣ, Мая 10 (22) дня 1845 года.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 15 Іюня.

8-го числа с. м., въ 6 часовъ по-полудни, Король прибылъ въ Тилзитъ; жители встрѣтили Е. В. радостными восклицаніями. На другой день, Король, осмотрѣвъ окрестности города, а въ особенности тѣ, въ коихъ разлитіе наиболѣе причинило опустошеній, и обещавъ всевозможное со стороны правительства пособіе, отправился 10-го с. м. въ Кенигсбергъ, гдѣ, поспѣвшаго войскамъ, обозрѣлъ тамошнія укрѣпленія.

Ф р а н ц і я.

Парижъ, 10 Іюня.

Разнесся слухъ, будто французское правительство, по полученіи телеграфическихъ депешъ изъ Мадрита, предписало удалить изъ Парижа значительное число испанскихъ выходцевъ карлистской и восторженной партій. „Не знаемъ, — пишутъ въ *La Presse*, — справедливъ ли этотъ слухъ, но достоверно только то, что столица наша сдѣлалась главнымъ мѣстомъ общаго собранія испанскихъ изгнанниковъ и выходцевъ всѣхъ партій, относительно которыхъ правительство наше было слышкомъ снисходительно, не смотря на то, что большая часть ихъ не имѣетъ паспортовъ. Третьяго дня господствовало между ними большое движеніе.

— Легитимистскіе журналы даютъ весьма важное значеніе какъ отреченію Донъ Карлоса, такъ равно и манифесту принца Астурійскаго.

— Въ *Constitutionnel* сообщаютъ слѣдующее объ экспедиціи противъ острова Базилана: Корабли *Sabine* и *Victorieuse* отправлены были къ Базилану, чтобы отмѣтить Малайцамъ за убіеніе Г. Менара. Довело до кровопролитной стычки, послѣ которой Малайцы просили пощады. Но дѣла этимъ не кончились. Малайцы вскорѣ снова взволновались, и адмиралъ Сесиль вынужденъ былъ послать противъ нихъ новую экспедицію, которая сожгла ихъ лодки, 60 домовъ и 20 магазиновъ съ рисомъ. Затѣмъ адмиралъ открылъ переговоры относительно приобрѣтенія острова Базилана, для основанія на немъ французской колоніи; договоры объ уступкѣ подписаны старшинами поколѣній сего острова, и теперь недостаетъ только ратификаціи Султана острова Сулу.

— По поводу существующаго вопроса о дуэляхъ и страхахъ къ прекращенію ихъ, въ газетѣ *Echo de l'Oise* напечатано слѣдующее письмо: Не вѣстѣ, быть можетъ, извѣстно, что *суды гести* или *суды казюиесей гести* (*tribunaux de point d'honneur*), существовали уже во Франціи искони. Вѣроятно вслѣдствіе постановленій Людовика XIV, весьма строго наказывавшихъ поединки, дворянство учредило во всѣхъ провинціяхъ упомянутые суды. Обѣ стороны или заперещалъ свои недоразумѣнія, и судъ дозволялъ дѣлать и предпринимать условія. Весьма часто суды, состоящіе изъ честнѣйшихъ и опытнѣйшихъ людей, поступавшихъ въ оный по официалнымъ выборамъ, доводилъ до примиренія обѣ стороны. Судъ подвергалъ сужденію каждаго дворянина, обвиненнаго въ нарушеніи чести. Чиновники этихъ судовъ, столь въ преданій о чести и рыцарскаго духа нашихъ предковъ, именуемы были *кавалерами гести* (*chevaliers du point d'honneur*). Въ коммюнсскомъ округѣ скончался послѣдній изъ этихъ кавалеровъ, — Изъ Ліона сообщаютъ, что тамъ весьма опасаются наводненія, вслѣдствіе проливныхъ дождей.

Art. 2. Nie będą zwracane kontrybuentom, w zamian za pomienione papiery, wpływy na rachunek powyższych zaległości, do daty ogłoszenia niniejszego Ukazu, do jakiegokolwiek Kass Skarbowych lub pod opieką Rządu zostających gotowizną, w listach zastawnych, lub innych papierach Rządowych wniesione.

Art. 3. Wykonanie niniejszego Ukazu Namiestnikowi Naszego Królestwa Polskiego Polecamy.

Dan w Warszawie, dnia 10 (22) Maja 1845 roku.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

П р у с с і я.

Берлинъ, 15 czerwca.

Data 8-go b. m., wieczorem o godzinie 6-jej, Król przybył do Tyłży. Mieszkańcy przyjęli Monarchę z radościami okrzykami, Król dał następnego obejrzawszy szczegółowie okolice miasta, mianowicie miejsca najbardziej na wylew wód wystawione, i obiecawszy w tej mierze wszelką rządową nadal pomoc, udał się dnia 10-go b. m. z rana w dalszą drogę do Królewca, gdzie w dniu 11-m czerwca, po przeglądzie wojsk, obejrzał miejscowe fortyfikacye.

Ф р а н ц і я.

Парижъ, 10 czerwca.

Rozesła się była pogłoska, że rząd francuzki, po otrzymaniu telegraficznej depeszy z Madrytu, rozkazał wydać z Paryża wielką liczbę hiszpańskich wychodźców karlistowskiego i exaltowanego stronnictwa. „Nie wiemy — mówi *La Presse* — czy ta wieść jest prawdziwą; to tylko pewna, że od kilku dni stolica nasza jest miejscem ogólnego zbierania się hiszpańskich wygnańców i wychodźców wszystkich stronnictw, względem których rząd okazał się bardzo łaskawym, chociaż większa ich część nie posiada paszportów. Onegdaj wielkie pomiędzy niemi panowało poruszenie.

— Dzienniki legitymiczne przywiązują nie mniej wiele wagi do abdykacyi Don Karlosa jak i do manifestu Xięcia Asturyi.

— O zapowiedzianej przed niejakim czasem wyprawie przeciw wyspie Bazylan, donosi teraz *Constitutionnel* między innemi co następuje: Jak wiadomo, wysłane zostały okręty *Sabine* i *Victorieuse* do Bazylan dla pomśzczenia śmierci P. Menars. Przyszło do krwawej bitwy, po której Malajczycy prosili o przebaczenie, ale wkrótce złamali przymierze. Admirał Cecille był zmuszony wysłać nową wyprawę, która ich łodzie, 60 domów i 20 magazynów ryżu spaliła. Późem nastąpiły nowe układy o nabycie tej wyspy na osadę francuzką, i takowe przez naraczelników podpisane zostały; pozostaje tylko jeszcze ratyfikacya ze strony Sultana wyspy Sulu.

— Z powodu wszczętego po wielu prawodawstwach zagadnienia o pojedynkach i środkach ku ich ukróceniu, gazeta *Echo de l'Oise* umieszcza list następujący: „Malo kto przypomina sobie, że sądy honoru czyli sądy punktu honoru (*tribunaux de point d'honneur*) dawniej już we Francji istniały. Skutkiem zapewne edyktów Ludwika XIV, karzących bardzo surowo pojedynki, szlachta zaprowadziła po wszystkich prowincjach pomienione trybunały. Strony przekładały im swoje zajęcia, i sąd pozwalał lub nie dopuszczał pojedynku. W pierwszym przypadku sąd uchwalał i przepiswał warunki. Bardzo często trybunały, złożone przez formalne wybory z ludzi najgodniejszych i najbardziej doświadczonych, doprowadzały strony do zgody. Innym przywilejem tego sądu było, iż mógł powoływać przed się każdego szlachcica, obwinionego o naruszenie prawideł honoru. Ci, którzy piastowali takową władzę, tyle właściwą dla zachowania w niepokalaniej czystości tradycyi honoru i ducha rycerskiego ojców naszych, nosili tytuł *kawalerów punktu honoru* (*chevaliers du point d'honneur*). W okręgu Compiègne umarł ostatni z tych kawalerów, Baron Soucaillle de Moreuil.

— Z Lyonu donoszą o wielkiej obawie powodzi w skutku ulewnych deszczów. Rodan i Saona wzebrały tak, jak

Вода въ Ронѣ и Сентъ поднялась до необыкновенной высоты въ это время года, и угрожаетъ затопленіемъ прекраснѣйшихъ луговъ.

11 Іюня.

Правительство получило извѣстіе, что размѣнъ ратификацій новаго трактата между Франціею и Англіею произошелъ въ Субботу, 7 с. м., въ Лондонѣ, между лордомъ Абердиномъ и графомъ Сентъ-Олеромъ.

— Носятся слухи, что контръ-адмиралъ Можъ назначенъ начальникомъ флотиліи, состоящей изъ 26 еудовъ, которую Франція будетъ содержать при берегахъ Африки.

— Говорятъ, что Донъ Карлосъ получилъ паспортъ на проѣздъ въ южную Францію.

— Въ поступившихъ въ палату проектахъ желѣзныхъ дорогъ, съ разрѣшеніемъ на выдачу акцій, предполагается построить оныя на протяженіи 700 французскихъ миль, на что требуется 1,000 милл. капитала. Въ Англіи, гдѣ уже существуютъ главнѣйшія желѣзныя дороги, и гдѣ дѣло идетъ только о путяхъ сообщенія втораго разряда, между менѣе важными пунктами, въ поступившихъ нынѣ въ парламентъ проектахъ испрашивается разрѣшеніе на постройку желѣзныхъ дорогъ, на протяженіи 3,250 французскихъ миль.

— Палата депутатовъ, на засѣданіи 9 Іюня, рѣшивъ въскольکو мѣстныхъ дѣлъ, разсматривала бюджетъ расходовъ. Гг. Шапюи, Монлавиль, Ледру-Ролленъ, Дюко и Ларошжакленъ возставали противъ безпрестаннаго увеличенія государственныхъ расходовъ и возрастанія общественнаго долга, который въ 1840 году составлялъ 256 мил., а теперь простирается до 640 мил. фр. На слѣдующій день продолжались пренія по сему же предмету и бюджетъ министерства юстиціи принять безъ преній. За симъ приступлено къ бюджету министерства иностранныхъ дѣлъ, который также принять 11 с. м.

— Палата перовъ, на засѣданіи 10 числа, приняла весь статьи порознь проекта закона о вооруженіи укрѣпленій Парижа.

12 Іюня.

Говорятъ, что вслѣдствіе отреченія отъ престола Донъ Карлоса, французскій и англійскій посланники при испанскомъ дворѣ получили предписанія, отправиться за Королевою Изабеллою въ Барселону и сопровождать Е. В. въ семь путешествіи. Правительство приказало объявить выходцамъ, которые желаютъ возвратиться въ свое отечество, что они должны ожидать рѣшенія мадритскаго двора на свои просьбы, которыя туда препровождены.

— Изъ Альжирин сообщаютъ, что тамъ получены депеши отъ маршала Бюжо, въ коихъ онъ извѣдомляетъ, что 3 Іюня встрѣтилъ непріятеля въ двухъ французскихъ миляхъ отъ Орлеанвилля, и имѣлъ съ нимъ жаркую стычку, въ коей убито 50 Арабовъ и 150 взято въ плѣны. Получены также извѣстія, что Кабили въ Делисѣ и окрестностяхъ возмущались.

— Г-нъ Гизо даетъ въ будущій Вторникъ обѣдъ для своихъ политическихъ друзей. Говорятъ, что по закрытіи засѣданій палаты, члены оной, приверженцы министровъ, дадутъ большой обѣдъ для г-на Гизо.

— Вскорѣ будетъ обнародовано назначеніе 5 перовъ.

— Вчера по-утру, скончалась въ Парижѣ графиня Молѣ.

— Вчера, на засѣданіи палаты перовъ, весь проектъ о вооруженіи парижскихъ укрѣпленій принять большинствомъ 94 голосовъ противъ 12.

— Вчера вечеромъ было засѣданіе кабинета. Говорятъ, что изъ Мадрита получены важныя извѣстія.

А н г л і я.

Лондонъ, 10 Іюня.

Въ прошломъ году, число писемъ принятыхъ на почтѣ въ Великобританіи, простиралось до 244 милліоновъ. Предъ пониженіемъ платы за пересылку, число таковыхъ писемъ простиралось только до 75 милліоновъ.

— Правительство, вмѣстѣ, съ обществомъ Честерской желѣзной дороги, намѣревается устроить на сей

нигды въ тѣ поры року, и загрожая заланіемъ напѣкнѣйшимъ лѣтомъ.

Дня 11 червца.

Рѣдъ отримавъ wiadomość, że ratyfikacye nowego traktatu między Francją a Anglią, zostały wymienione w Sobotę, dnia 7-go b. m., w Londynie, między Hrabią St. Aulaire a Lordem Aberdeen.

— Słychać, że Kontr Admiral Moges został mianowany dowódcą floty, z 26 okrętów złożonej, którą Francya będzie utrzymywała przy brzegach Afrykańskich.

— Don Karlos miał otrzymać pasporta do południowej Francji.

— Projekta do budowy kolei żelaznych, podane Izbowi, z żądaniem upoważnienia do wydawania akcyj na ich wykonanie, obejmują w ogóle przestrzeń 700 mil francuzkich, i wymagałyby 1,000 milionów kapitału. W Anglii, gdzie główne koleje już istnieją, i gdzie tylko być może mowa o komunikacjach drugiego rzędu, między punktami mniej ważnemi, podobne projekta podane teraz parlamentowi obejmują przestrzeń 4,250 mil francuzkich.

— Izba Deputowanych w dniu 9-m czerwca, po załatwieniu kilku spraw miejscowego interesu, zajmowała się ogólnym rozbiorem budżetu wydatków. PP. Chapuis-Montlaville, Ledru-Rollin, Ducos i Larochejacquelin, powstawali na ciągle wzmagające się brzemie wydatków publicznych i powiększenie długu bieżącego, który w roku 1840 wynosił 256 milionów, a teraz doszedł do 640 milionów franków. W dniu następnym, toczyły się rozprawy nad tymże przedmiotem, i budżet wydziału sprawiedliwości przyjęto bez oporu; następnie przystąpiono do budżetu ministerstwa spraw zagranicznych, który w dniu 11 m. b. m. został cały przyjęty.

— Izba Parów, na posiedzeniu dnia 10 go, przyjęła wszystkie artykuły pojedyncze projektu do prawa o uzbrojeniu Paryża.

Дня 12 червца.

W skutku abdykacyi Don Karlosa, Poseł francuzki i angielski, przy dworze Madryckim, mieli otrzymać rozkaz udania się za Królową Izabellą do Barcelony, i towarzyszenia jej przez całą podróż. Wychodząc hiszpańskim, życzącym powrócić do swojego kraju, rząd kazał oświadczyć, iż muszą czekać póki dwór Madrycki nie wyrzeczy względem ich prośb, które mu zostały przesłane.

— Z Algierji wiadomości są następane: Otrzymano tamże depezę od Marszałka Bugeaud, z doniesieniem, że 3 go czerwca, o dwie mil fr. od Orleansville, spotkał nieprzyjaciela i stoczył z nim zważną utarczkę, w której poległo 50 Arabów, a 150 wzięto w niewolę. Skądinąd odebrano wiadomość, że Kabylowie w Dellys i okolicy powstali.

— P. Guizot w następny Wtorek, da wielki obiad dla swoich przyjaciół politycznych; słychać, że po zamknięciu posiedzeń Izby, członkowie tejże, przychylni ministrowi, dadzą wielką urozę na cześć P. Guizot.

— Nominacya pięciu nowych Parów, wkrótce jest spodziewana.

— Wczoraj rano, w Paryżu, umarła Hrabina Molé.

— Wczoraj na posiedzeniu Izby Parów, cały projekt do prawa względem uzbrojenia fortyfikacyj Paryża, został przyjęty, większością 94 głosów, przeciw 12.

— Wczoraj wieczorem odbyła się rada gabinetowa. Mówiono, że z Madrytu nadeszły bardzo ważne wiadomości.

А н г л і я.

Лондонъ, 10 червца.

W przeszłym roku liczba listów oddanych na pocztę w królestwie Wielkiej Brytanii, wynosiła 244 miliony. Przed znizeniem opłaty pocztowej, liczba listów wynosiła tylko 75 milionów.

— Rząd wspólnie z towarzystwem Chester-Holyheadzkiej kolei żelaznej, zamierza na tąd drodze założyć telegraf

дороги, отъ Лондона до Голитида, электрической телеграфъ, на протяженіи 200—300 миль, посредствомъ котораго главные торговые пункты Англии: Ливерпуль, Манчестеръ и Бирмингемъ войдутъ въ ближайшее сношеніе съ столицею и между собою, потому что биржи ихъ менѣе чѣмъ въ минуту будутъ сообщаться одна съ другою, и каждое мѣсто почти безъ всякаго замедленія на всѣ свои вопросы будетъ получать изъ другаго отвѣты. Счастливый результатъ электро-телеграфическихъ опытовъ, произведенныхъ между Лондономъ и Портемутъ, и въ разныхъ частяхъ Англии, на протяженіи 250 анг. миль, былъ поводомъ къ сему новому обширному плану, принятіе котораго должно преобразовать всю прежнюю систему корреспонденціи и доставить чрезвычайно важную пользу правительству мгновеннымъ сообщеніемъ депешей.

— Намъ сообщаютъ, что почтенный С. Р. С. Муррей, бывший недавно представителемъ въ парламентѣ Эйлсбургскаго графства, велѣлъ на свой счетъ воздвигнуть въ этомъ графствѣ католическую церковь.

11 Іюня.

Ея Величество Королева съ находящимися здѣсь герцогомъ и герцогинею Немурскими, изволила присутствовать вчера на конной скачкѣ въ Аскотъ.

— По официальнымъ свѣдѣніямъ, доходъ вырученный на желѣзныхъ дорогахъ, въ теченіе первыхъ пяти мѣсяцевъ с. г., въ сравненіи съ первыми пятью мѣсяцами прошедшаго года, увеличился почти полумилліономъ фунтовъ стерлинговъ.

— Въ слѣдующій Понедѣльникъ, въ верхней палатѣ будетъ читанъ въ третій разъ проектъ билля о Майнотской семинаріи.

— Вчера, въ нижней палатѣ, членъ партіи радикаловъ, Пеламъ Виллерсъ, предложилъ вносимый имъ ежегодно проектъ объ измѣненіи законовъ о хлѣбѣ. Произнесенная имъ рѣчь была многими членами подкрѣплена, и многими также опровергаема. Проектъ сей былъ наконецъ отвергнутъ большинствомъ 254 голосовъ, противъ 122.

Д а н і я.

Копенгагенъ, 1 Іюня.

Въ здѣшнихъ газетахъ напечатано содержаніе трактата, заключеннаго съ Отъ-Индскою компаніею относительно продажи датскихъ владѣній въ Восточной Индіи. Продажная цѣна постановлена въ 12½ лановъ рупій (75,000,000 руб. сер.) Проданныя владѣнія суть слѣдующія: 1) Городъ Трангбаръ на Коромандельскомъ берегу, съ принадлежащими къ нему округами, а также Фортъ Дансбургъ и находящіеся въ немъ пушками, зданіями и пр.; 2) Городъ Фредерикснаторъ, или Серампуръ, въ Бенгалѣ, съ принадлежащими къ нему зданіями, церковью, базаромъ и пр.; 3) Участокъ земли въ Баласорѣ, на которомъ происходили прежде торговые собранія.

И т а л і я.

Римъ, 26 Мая.

Шестъ разъ случившееся въ этомъ году разливіе рѣки Тибра причинило много убытковъ; оно разрушило 18 подземныхъ каналовъ и повредило фундаменты 500 домовъ. Въ числѣ публичныхъ зданій, наиболѣе пострадавъ *Palazzo di Venezia*, въ коемъ жилъ посланникъ Австрійскій. Зданіе это, построенное въ XV вѣкѣ, въ цвѣтущія времена архитектуры, принадлежитъ къ числу прекраснѣйшихъ домовъ въ Римѣ. Продолжительная зима не благоприятствовала виноградникамъ и хлѣбамъ, и если бы даже теперь и продолжалась благоприятная погода, церковная область не могла бы вывести хлѣба за границу.

— Монсеньоръ Брунелли, намѣревавшійся въ первыхъ дняхъ Іюня выѣхать за границу, отложилъ свою поѣздку. Полагаютъ, что это произошло вслѣдствіе полученныхъ изъ Испаніи извѣстій.

Неаполь, 27 Мая.

Король снова возвратился сюда съ своимъ паходимымъ флотомъ, который маневрируетъ близъ Неаполя.

электричны, а мianowicie z Londynu do Holyhead, długości 200—300 mil angielskich, przez co główne handlowe miasta: Liverpool, Manchester i Birmingham, zostaną z Londynem i z sobą jak najbliżej połączone, gdyż gdyby ich będą mogły komunikować się z sobą w przeciągu niespełna minuty, i wszystkie pytania z jednego miejsca prawie natychmiast otrzymają odpowiedzi z drugiego. Pomysłny rezultat takowych telegrafów na różnych mniejszych przestrzeniach, wynoszących już w ogóle 250 mil ang., skłonił rząd do tego olbrzymiego planu, którego przyjęcie zmieni cały system korespondencji w kraju, a dla handlu, równie jak dla rządu, z powodu nader szybkiego jak błyskawica przesyłania depeszy, musi się stać bardzo ważnem.

— Dowiadujemy się, że szanowny C. R. S. Murray esq., który niedawno reprezentował w parlamencie hrabstwo Aylesbury, każe budować własnym kosztem kościół katolicki w tém hrabstwie.

Dnia 11 czerwca.

Królowa Jęj Mość, z dostojnymi gośćmi swoimi, była wczoraj obecną na wyścigach konnych w Ascott.

— Według wiadomości urzędowych, dochód z kolei żelaznych w ciągu pierwszych pięciu miesięcy b. r., porównany z takimże dochodem pięciu pierwszych miesięcy r. z., zwiększył się około pół miliona funtów szterlingów.

— W Izbie Wyższej, w następny Poniedziałek, bil o uposażeniu collegium w Maynooth będzie czytany poraz trzeci.

— Wczoraj w Izbie Niższej, P. Pelham Villiers, radykalista, powtórzył czyniony w każdym roku wniosek, względem zniesienia praw zbożowych. Wniosek ten z kilku stron silnie popierany i również silnie zbijany, odrzucony nakoniec został większością 281 głosów, przeciw 122.

D a n i a.

Kopenhaga, 1 czerwca.

Gazety tutejsze zawierają całą osnovę traktatu zawartego z kompanią wschodnio indyjską względem sprzedaży duńskich posiadłości w Indjach Wschodnich. Cena kupna ustanowioną została na 12½ laków rupii (75,000,000 rob. sr.) sprzedane posiadłości są następujące: 1) Miasto Tranquebar na pobrzeżu Koromandel, z należącymi doń okęgami, oraz fortecą Dansborg i znajdującymi się w niej działami, zabudowaniami i t. p. 2) Miasto Frederiksna-gor, czyli Serampore, w Bengalu, wraz z należącymi doń gmachami, kościołem, bazarem i t. d. 3) Kawał ziemi w Balasore, użyty poprzednio na lożę handlową.

W ł o s n y.

Rzym, 26 maja.

Sześciokrotny w tym roku wylew Tybru zrzucił ogromne szkody, zniszczył 18 podziemnych kanałów i nadwyrężył fundamenta 500 domów. Pomiędzy gmachami publicznymi, które najwięcej ucierpiały, znajduje się także *Palazzo di Venezia*, mieszkanie urzędowe Pośła Austriackiego. Gmach ten, zbudowany w XV stuleciu, w świetnej epoce architektury, należy do najpiękniejszych i do najgruntowniejszych budowli Rzymu. Długa zima wpłynęła niekorzystnie na zboże i winnice; gdyby nawet teraz pogoda sprzyjała, państwo kościelne nie mogłoby wyprowadzać zboża za granicę.

— Mons. Brunelli, który miał pierwszych dni czerwca wyjechać do Madrytu, odroczył swoją podróż do późniejszego czasu. Sądzą, że zmianę tę spowodowały wiadomości, ostatnią pocztą z Hiszpanii nadeszłe.

Neapol, 27 maja.

Król wrócił tu znowu ze swoją flotą parową, która w pobliżu Neapolu odbywa swoje ćwiczenia.

Испания.

Мадрид, 30 Мая.

Въ сегодняшнемъ Номеръ журнала *Heraldo*, сказано: „Изъ признанія оппозиционныхъ журналовъ видно, что заговоръ близокъ былъ къ выполнению, но что онъ уничтоженъ бдительностію правительства. Прогрессистскіе журналы, не имѣя возможности отрицать этого заговора, принуждены извинять его и приписывать дѣйствіямъ лицъ, имѣющихъ теперь власть въ своихъ рукахъ; но это — слишкомъ устарѣлое средство къ извиненію.“

— Здѣшніе журналы все еще подвергаются конфискаціи. *Espectador* совершенно прекратилъ свое существованіе.

— Въ жур. *Posdata* утверждаютъ, что въ прошедшую ночь замѣчени были вооруженныя толпы, подъ командою отставныхъ офицеровъ; но сами прогрессисты совѣтовали имъ успокоиться, потому что не настало еще время для предположеннаго заговора.

2 Іюня.

Въ здѣшней официальной газетѣ обнародована ратификація конвенціи, заключенной съ марокскимъ Султаномъ. По силѣ сей конвенціи опредѣлены границы Цеуты, устранены нападенія Мавровъ на жителей Метилли, Алуземаса и Пенонъ де ла Гомера; также установлены привозная и отпускная пошлины на произведенія обѣихъ державъ.

— Изъ всѣхъ утренихъ журналовъ, сегодня вышла только *Gaceta*; по сіе время неизвѣстно, почему другіе не издаются. Вечеромъ присланъ на почту только министерскій журналъ *Heraldo*, и въ немъ пишутъ, что журналъ *Esperanza* задержанъ потому, что въ немъ намѣревались помѣстить официальное отреченіе отъ престола Донъ Карлоса.

3 Іюня.

Королева все еще въ Валенсіи.

— Носится слухи, что генералъ Нарваэзъ составляетъ новый кабинетъ.

— Официальная газета хранитъ упорное молчаніе касательно отреченія отъ престола Донъ Карлоса, и по сему предмету не сообщаетъ никакихъ документовъ, ниже замѣчаній. Журналъ *El Castellano* пишетъ по сему случаю слѣдующее: „Отреченіе Донъ Карлоса не имѣетъ само по себѣ ни какой важности, но оно обличаетъ, что фамилія Бурбоновъ и партія Карлистовъ не отказываются отъ намѣренія властвовать. Новый Монархъ также обнародуетъ свой манифестъ, а потомъ захочетъ возобновить междоусобіе.“ *El Herald* возстаетъ противъ брачнаго союза Изабеллы II съ сыномъ Донъ Карлоса, утверждая, что союзъ сей причинилъ бы пагубу для государства.

— Говорятъ, что въ Римъ отправляютъ ультиматумъ. Г-нъ Кастильо и Айенса получилъ, какъ говорятъ приказаніе, объявить Римскому двору, что Испанское правительство предоставляетъ ему 8 дней на совѣщанія объ ультиматумѣ; по истеченіи же сего срока г-нъ Кастильо долженъ потребовать свои паспорта, если результатъ совѣщаній не будетъ благопріятенъ его правительству. Денеша эта отправлена уже въ Римъ.

6 Іюня.

Настоящее положеніе государства доставляетъ министрамъ мало работъ. Они безпрестанно совѣщаются между собою, и кажется, влѣдствіе такихъ совѣщаній, мореккой министръ Армеро отправился въ Барселону. Министры, повидимому, не хотятъ, чтобы генералъ Нарваэзъ находился одинъ при особѣ Королевы. Говорятъ, что дворъ не поѣдетъ теперь въ бискайскія провинціи.

— Вчера утромъ, пріѣхалъ курьеръ къ французскому посланнику, который вслѣдъ за тѣмъ имѣлъ совѣщаніе съ г-мъ Мартинесомъ де ла Роза. Слышно, что отреченіе Донъ Карлоса отъ престола, въ пользу старшаго своего сына, произвело невыгодное впечатлѣніе на французское министерство, которое, въ случаѣ несогласія испанскаго правительства, намѣрено отказать въ выдачѣ инфанту требуемаго паспорта. Министры согласятся безъ всякаго сомнѣнія съ рѣшеніемъ генерала Нарваэза по сему предмету. Французскій курьеръ, на пути близъ Бургоса, былъ ограбленъ; тамошній политическій начальникъ велѣлъ жителямъ округа, въ коемъ произошло грабительство, собрать такую же сумму и прислать оную французскому посольству.

Испания.

Мадрид, 30 мая

Дз. *Heraldo* пишетъ въ здѣшнемъ своемъ номерѣ: „Звездъ самыхъ же ежедневныхъ оппозиционныхъ газетъ, что списокъ былъ близкимъ выбухнѣніемъ, и что только чрезъ чрезвычайную и сильную постановку рѣшенія змѣненъ былъ. Писма прогрессистовъ, не могли запротестовать истинности этого списка, идаясь до выбухнѣнія, и усиливая выставить его какъ подступную комбинацію со стороны мѣровъ и стеру рѣшенія стоящихъ. Але есть то уже изжитъ средство, не мажущее даже заслуги новизны.“

— Журналисты тѣ же еще са конфискованы. *Espectador* прѣсталъ совершенно выходить.

— Дз. *Posdata* утверждаетъ, что прѣшлѣй нощи видѣно зброюе группы подъ кѣрункомъ дѣмиссионированныхъ офицеровъ, але сами прогрессисты вѣсвали до спокойности, поневажъ не прѣшлѣ еще время замѣреннаго замаху.

Дня 2 czerwca.

Газета рѣдкова оглосила ратификацію конвенціи, завартѣй з Султаномъ Мароканскимъ. Конвенція помѣниена охрѣсла стале границы Цеуты, zabezpiecza od napadu Maurów mieszkanców Metilli, Alhucemas i Peñon de la Gomera, tudzież ustanawia cło wywozowe i przywozowe od plodów traktujących krajów.

— Ze wszystkich pism porannych, wyszła dzisiaj tylko *Gaceta*, i dotychczas nie wiadomo, dla czego inne nie zostały wydane. Wieczorem udesłano tylko na pocztę ministerjalny *Heraldo*. Dziennik ten donosi, iż gazeta *Esperanza* została zatrzymana dla tego, że zamierzała ogłosić urzędowe akta, dotyczące się abdykacyi Don Karlosa.

Дня 3 czerwca.

Крѣлова бави цѣгале въ Валенсіи.

— Краѣ поглоска, же Jeneral Narwacz zajmuje się utworzeniem nowego gabinetu.

— Газета рѣдкова zachowuje cіagle млченіе о зреченіи сѣ трону przez Don Karlosa, i w tym przedmiocie nie ogłasza żadnych dokumentów, ani też uwag. Dziennik *El Castellano* pisze w tym względzie: „Abdykacya Don Karlosa niema żadnej wagi sama z siebie, ale wyjawia przynajmniej, że rodzina Burbonów i stronnictwo Karlistowskie nie zrzekają się plnu panowania. Nowy Monarcha ogłosi także swój manifest, a następnie zechce zapalić wojnę domową.“ *El Herald* powstaje przeciw połączeniu Izabelli II-jej z synem Don Karlosa, utrzymując, że związek ten spowodziłby ostatnią zgubę kraju.

— Mówią, że miano posłać ultimatum do Rzymu. P. Castillo y Ayensa miał otrzymać polecenie, oświadczyć dworowi Rzymskiemu, że rząd jego daje mu ośm dni do naradzenia się nad zasadami rzeczzonego ultimatum, po których upływie, P. Castillo y Ayensa ma żądać paszportu, jeżeli wypadek narad nie okaże się przychylnym jego rządowi. Depesze te posłano niewątpliwie do Rzymu.

Дня 6 czerwca.

Обечне положеніе крају справля Ministrom niemało trudności. Odbywają oni cіagle narady, i zdaje się, że skutkiem takowych, był odjazd Ministra marynarki Armero do Barcelony; gdyż gabinet nie chciał zostawić samego Jenerala Narwacz przy boku Królowej. Mówią, że rodzina Królewska zaniecha na teraz podróży do prowincji Biskajskich.

— Wczoraj rano przybył z Paryża goniec do Posła francuzkiego, który zaraz potem odbył naradę z P. Martinez de la Rosa. Słychać, że zrzeczenie się tronu przez Don Karlosa na korzyść syna, sprawiło niekorzystne wrażenie na gabinecie francuzkim, i że ten, w razie oporu rządu hiszpańskiego, nie wyda pretendentowi żądanych przezeń pasportów. Ministrowie tutejsi zastosują się zapewne w rozstrzygnięciu tej kwestyi do Jenerala Narwacz. Wspomniany goniec francuzki został zrabowany w okolicach Burgos; lecz tameczny naczelnik polityczny rozkazał mieszkańcom okręgu, w którym rabunek popełniono, złożyć odpowiednią zabranę sumę i takową przesłać poselstwu francuzkiemu.

— Отъ г-на Кастилло вновь получены изъ Рима депеши, содержание коихъ по нынѣ остается втайнѣ.

— Вчера, городской гарнизонъ усиленъ былъ новыми войсками.

— Англійскій посланникъ выѣхалъ въ минувшую ночь, чрезъ Байону и Парижъ, въ Лондонъ.

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 25 Мая.

Вспыхнувшая снова междоусобная война въ Сиріи, въ то именно время, когда представители чужестранныхъ державъ, едва успѣли съ большими затрудненіями привести въ исполненіе примиреніе Христіанъ съ мусульманами, и исходатайствовать у Порты мѣры, долженствующія положить конецъ взаимнымъ ихъ раздорамъ, можетъ почесться самымъ чувствительнымъ ударомъ для тѣхъ же представителей, кои произвели уже нѣсколько совѣщаній по сему предмету.

— По послѣднимъ донесеніямъ изъ Сиріи, кромѣ разорительныхъ слѣдствій междоусобной войны, постоянныя жары и саранча отнимаютъ совершенную надежду на нынѣшній урожай, и угрожаютъ ужаснѣйшимъ голодомъ.

28 Мая.

Изъ Сиріи получены извѣстія отъ 13-го Мая. Междоусобія продолжаютъ съ возрастающимъ ожесточеніемъ. Говорятъ, что число вооруженныхъ Друзей простирается до 4,000, а Маронитовъ 11,000; сін послѣдніе одержали, будто бы, верхъ; представители пяти великихъ державъ подали Портѣ ноту съ жалобою, что турецкое правительство непредупредило смятенія принятіемъ соотвѣтственныхъ мѣръ. Порта отвѣчала, что она совершенно довольна распоряженіями Ведзихи-Пашы, что число войскъ на Ливанѣ достаточно для усмиренія междоусобій, возникшихъ единственно изъ ненависти Друзей къ Маронитамъ, и что Порта постановила дѣйствовать съ безпристрастною строгостію какъ противъ Маронитовъ, такъ и Друзей, если они будутъ сопротивляться ея распоряженіямъ.

— Зѣсь издано постановленіе, чтобы отнынѣ всѣ заемныя письма, условія, просьбы и проч. писаны были на гербовой бумагѣ, иначе почитаемы будутъ не дѣйствительными.

ЕГИПЕТЪ.

Александрія, 19 Мая.

Почтовый договоръ, заключенный англійскихъ почтовыхъ чиновникомъ, Г. Бурномъ, съ египетскимъ правительствомъ, отринутъ въ Лондонѣ. Чрезъ нѣсколько дней Г. Бурнъ ѣдетъ обратно въ Лондонъ.

— Изъ Суэза сообщаютъ, что Шеихъ Руми, начальникъ Бедуиновъ Галискаго племени, который произвелъ было возмущеніе противъ Османа-Пашы и захватилъ назначенные для войскъ военные припасы, наконецъ попался въ руки правительства, и вмѣстѣ съ братьями своими казненъ; той же участи подверглись 3 чел. изъ его свиты. Головы ихъ на пикахъ доставлены въ Джедду.

— 14-го числа, Кямиль-Бей отплылъ въ Константинополь; онъ везетъ съ собою 50,000 таллеровъ и другіе подарки для юной Султанши. По возвращеніи, Кямиль-Бей сочетаетсяъ съ самою младшею дочерью Мехмеда-Али.

— При александрійскихъ укрѣпленіяхъ ежедневно занимается 9,000 работниковъ.

— Изъ Каира получено здѣсь извѣстіе, что въ провинціяхъ снова появились надежныя скоты.

— У насъ стояла необыкновенныя жары; 15 Мая, въ 3 часа по полудни, термометръ показывалъ въ тѣни 38 градусовъ по Реомюру.

СѢВ. АМЕР. СОЕД. ШТАТЫ.

Въ Лондонѣ получены извѣстія изъ Нью-Йорка по 15-е Мая. Опасеніе на счетъ войны, по поводу спора объ Орегонской землѣ, совершенно миновало. Въ новомъ журналѣ Union, издаваемомъ въ Вашингтонѣ подъ непосредственнымъ вліяніемъ президента

— Nadeszły tu nowe depesze od P. Castillo z Rzymu, ale treść ich jest dotychczas tajemnicą.

— Wczoraj, wzmocniono tutajszą załogę kilkoma oddziałami wojska.

— Posel angielski wyjechał dzisiejszej nocy przez Bajonę i Paryż, do Londynu.

TURCYA.

Konstantynopol, 25 maja.

Wybuchnięcie na nowo wojny domowej w Syrii, właśnie w tej chwili, kiedy Reprezentanci obcych mocarstw, z niewypowiedzianemi zaledwo trudnościami zdołali przywieść do skutku pojednanie Chryścijan z Muzułmanami, i wyjednać u Porty środki mające położyć koniec wzajemnym ich zatargom i sporom; jest prawdziwie bolesnym ciosem dla tychże Reprezentantów, którzy już kilka narad w tym przedmiocie odbyli.

— Podług ostatnich wiadomości z Libanu, oprócz klęsk wojny domowej, ciągłe upały i szarancza odbierają zupełną nadzieję tegorocznych zbiorów i grożą najokropniejszym głodem.

Dnia 28 maja.

Odebrane dotąd wiadomości z Syrii dochodzą do 13-go maja. Wojna domowa, prowadzona z coraz większą zaciętością, wzmagala się ciągle. Liczbę walczących Druzów podają na 4000, Maronitów zaś na 11,000; ci ostatni mieli wziąć górę. Reprezentanci pięciu wielkich mocarstw podali Portcie notę z uzaleniem, że rząd turecki nie zapobiegł wczesnie rozruchom przez stosowne środki. Pорта odpowiedziała na to, że zupełnie zadowolona jest z postępowania Wedzichi-Baszy, że liczba wojsk na Libanie dostateczną będzie do usmierzzenia wojny domowej, która jedynie wynika z powodu religijnej nienawiści między Druzami i Maronitami, i że Pорта postanowiła działać z bezwzględna surowością przeciw wszystkim, bądź Maronitom, bądź Druzom, którzy jej postanowieniom opierać się zechcą.

— Wydano rozporządzenie, aby odtąd wszystkie wezle, umowy, prośby, i t. p. pisane były na papierze stemplowym, inaczey poczytane będą za nieważne.

EGIPT.

Alexandrya, 19 maja.

Traktat pocztowy, zawarty z rządem egipskim przez angielskiego urzędnika pocztowego, P. Burne, nie został w Londynie przyjętym. P. Burne odjeżdża za kilka dni do Anglii.

— Z Suez donoszą, że Szeich Rumi, naczelnik Beduinów, z pokolenia H. jab, który zbuntował się był przeciw Omanowi-Baszy i zabrał amunicyę dla wojsk jego przeznaczoną, został nareszcie pojmany, i wraz z braćmi i 8 osobami z orszaku święty. Głowy ich zatknięte na dzidach przywieziono do Dżeddy.

— Kiamil Bej odpłynął d. 14 do Konstantynopola, wioząc 50,000 tal. i inne podarunki dla młodej Sułtanki. Po powrocie zaślubi się z najmłodszą córką Mehmeda Alego.

— Przy fortyfikacyach Alexandryi pracuje ciągle 9,000 ludzi.

— Z Kairu nadeszła tu wiadomość, że w prowincyach wybuchła znowu zaraza na bydło.

— Upały są tu nadzwyczaj wielkie, d. 15 maja o godz. 3 ej po południu, okazywał termometr w cieniu 38 stopni Reaum.

STANY-ZJEDNOCZONE AMERYKI PÓŁNOCNEJ.

W Londynie otrzymano wiadomości z New-York, datowane d. 15-go Maja. Ustała wszelka obawa, aby z powodu spornych ziem nad Oregonem przyszło na teraz do kroków nieprzyjacielskich. Dziennik bowiem Union, nowo wychodzący w Washingtonie, i zostający pod bezpo-

Полка, пишут откровенно, что правительство Штатов отнюдь не намерено прерывать переговоры по сему делу, и в подтверждение того приводят различие между тронными речами европейских монархов и посланием президента республики, стараясь доказать, что выражение в послании г-на Поля: „права Соединенных Штатов на Орегонскую землю не подлежат сомнению“, означает не что иное, как только то: „что г-н Поля употребил мѣры къ поддержанію и упроченію сихъ правъ.“ Объяснение сие, сдѣланное на счетъ точнаго смысла посланія президента, устраняетъ всякое недомѣніе относительно дальнѣйшихъ его намереній. Слышно, что г-нъ Поля намеренъ даже отправить въ Лондонъ особаго посланника, для окончанія переговоровъ. Многіе утверждаютъ, что сие поручено будетъ г-ну Кальгоуну, на котораго также возложено начать переговоры о новомъ коммерческомъ трактатѣ, относительно пониженія таможенныхъ пошлинъ.

— Собравшееся въ Нью-Йоркѣ „Историческое Общество“ предложило новое, основанное на Географіи, названіе Соединенныхъ Штатовъ, то есть: *Аллегонія*. (Аллегоны или Аппалачи есть самая значительная цѣпь горъ въ Сѣверной Америкѣ, распространяющаяся на протяженіи 200 нѣмецкихъ миль отъ верховья рѣки Алабамы до залива св. Лаврентія и полуострова новой Шотландіи, въ параллельномъ направленіи атлантическаго поморія, и почти совершенно принадлежащая Соединеннымъ Штатамъ. Рѣка Гудсонъ проходитъ чрезъ эту систему горъ, отдѣляя сѣверо-восточныя высочайшія гранитныя возвышенности, отъ юго-западныхъ—меньшихъ, песчаныхъ и известковыхъ. Горы эти изобилуютъ копиями, и кромѣ незначительнаго количества золота и каменной соли, копи каменнаго угля и желѣза представляютъ богатѣйшія сокровища для Американской промышленности).

— Кромѣ многихъ погибшихъ судовъ, потеря которыхъ уже извѣстна, со времени послѣдней осени и зимы потонуло на пути между Соединенными Штатами и Европою 41 торговое судно. Полагая на всякое судно столько по 15 человѣкъ, выходитъ, что вмѣстѣ съ ними погибло 765 чел. Самое значительнѣйшее число судовъ подверглось крушенію въ Сентябрь, когда бушевали ужаснѣйшія бури, распространявшіяся отъ мексиканскаго залива до береговъ Европы.

— Теханскій конгрессъ, созданный къ 6 Іюня, имѣетъ разсматривать постановленіе конгресса Соединенныхъ Штатовъ, касательно присоединенія Техаса. Говорятъ, что Мексика изъявила готовность признать независимость Техаса, если Техасъ отречется отъ присоединенія къ Соединеннымъ Штатамъ, и что это предложеніе побудило созвать конгрессъ.

Мексика.

Изъ Мексики получены извѣстія отъ 19, а изъ Вера-Круца отъ 23 Апрѣля. Генераль Аламонтъ прибылъ изъ Нью-Йорка въ Вера-Круцъ. Въ конгрессѣ сдѣлано предложеніе, чтобы Сантану и всѣхъ его сообщниковъ освободить вовсе отъ наказанія, если они добровольно согласятся на изгнаніе. Вопросъ этотъ однако же не былъ разрѣшенъ, равно какъ вопросъ о Техасѣ, относительно коего предложено было торжественно протестовать противъ постановленія сената Соединенныхъ Штатовъ, и призвать къ оружію народъ, для обезпеченія правъ собственности края. 10-го Апрѣля было въ Мексикѣ землетрясеніе, продолжавшееся 40 минутъ, коими многія зданія разрушены. Землетрясеніе 7 Апрѣля произвело значительныя опустошенія въ Пуэбла. Оба сія землетрясенія опущены были въ Гвадалахарѣ, Вера-Круцѣ и многихъ другихъ мѣстахъ, гдѣ однако потери не значительны.

среднимъ wpływem P. Polk, zapewnia otwarcie, że rząd Stanów bynajmniej nie ma chęci zerwania toczonych co do tej kwestyi układów; obok czego wykazuje różnicę, jaka zachodzi między mową tronową Monarchy Europejskiego, a poselstwem Prezydenta Rzeczypospolitej, i z tego wyprowadza dowód, iż wyrazy w poselstwie P. Polk: „że prawa Stanów-Zjednoczonych do ziemi Oregonkiej są niewątpliwe,“ nie innego nie znaczą, jak tylko: że P. Polk użyje swojego wpływu, aby te prawa poprzeć i zabezpieczyć. Takie tłumaczenie, będące oczywiście odwołaniem wyrazów, użytych w poselstwie, usuwa wszelką obawę co do dalszych zamiarów Prezydenta. Słychać nawet, że P. Polk zamysła wysłać do Londynu Posła ze specjalnym pełnomocnictwem, dla dalszego prowadzenia układów. Wielu głosi, że czynność ta powierzona będzie P. Calhoun, który zarazem rozpocząłby negocjacje co do nowego traktatu handlowego, opartego na znizeniu opłat celnych.

— Zgromadzone w New-Yorku „Towarzystwo Historyczne,“ zaproponowało nową, na zasadzie geograficznej opartą nazwę dla Stanów Zjednoczonych, to jest: *Allegania*.—Allegany czyli Apalachy, jest to w obszernym znaczeniu łańcuch gór w Północnej Ameryce, rozciągający się w długości 200 mil niemieckich od źródeł rzeki Alabania aż do zatoki św. Wawrzyńca i półwyspu Nowa-Szkocya, w równoległym kierunku od pobrzeża atlantyckiego, i prawie całkiem należący do Stanów-Zjednoczonych. Rzeką Hudson przerzyna cały ten system gór, oddzielając północne wschodnie najwyższe masy granitowe, od południowo zachodnich niższych piaskowych i wapiennych. Góry te obfitują w kruszce, i oprócz trochę złota i soli kamiennych, zawierają ogromne kopalnie węgla kamiennych i żelaza, które są nieporównaną dzwignią dla przemysłu amerykańskiego.

— Oprócz wielu zaginionych okrętów, których zatonięcie jest wiadome, od ostatniej jesieni i zimy zaginęło w drodze pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Europą 41 okrętów handlowych. Licząc na każdy okręt tylko 15 ludzi, tedy zatono z nimi 765 ludzi. Najwięcej okrętów zatono w październiku w którym okropnie panowały burze, rozciągające się od zatoki meksykańskiej aż do Brzegów Europy.

— Kongres Teksński, zwołany na dzień 16 czerwca, ma zająć się rozważeniem postanowienia kongresu Stanów-Zjednoczonych, co do wcielenia Teksasu. Głoszą, iż Meksyk oświadczył gotowość przyznania Teksasu niepodległym, jeżeli kraj ten wyrzeczy się połączenia ze Stanami Zjednoczonymi, i że ta propozycja głównie spowodowała zwołanie kongressu.

Мехик.

Оstatnie wiadomości otrzymane z Meksyku dochodzą do 19-go kwietnia, a z Vera-Cruz do 23-go t. m. General Alamonte przybył z New-York do Vera Cruz. W kongresie uczyniono wnioski, aby Santana i stronniacy jego mieli sobie darowaną wszelką karę, jeżeli dobrowolnie pójdą na wygnanie. Kwestya ta jednak nie była jeszcze rozstrzygnięta, równie jak kwestya względem Teksasu, w której zgodzono się na to, aby zanieść uroczystą protestacyę przeciw postanowieniu Senatu Stanów-Zjednoczonych, i wezwać do broni cały naród, dla zabezpieczenia praw własności krajowej. Dnia 10-go kwietnia, stolicę Meksyk nawiedziło trzęsienie ziemi, które, lubo krótko trwające, bo tylko 40 minut, wiele budowli zamieniło w gruzy. Trzęsienie ziemi, 6-go kwietnia, zrzuciło wielkie szkody w Pueblie; a oba te trzęsienia daly się czuć w Guadalu-laxarze, Vera Cruz i wielu innych miejscach, gdzie wszakże szkody sprawione są mało znaczące.